

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Здатність підприємства стабільно розвиватися та успішно здійснювати господарську діяльність визначається стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників (загроз), які впливають на його потенціал, характеризуючи рівень його фінансової захищеності. Це змушує підприємців приділяти серйозну увагу забезпеченню фінансової безпеки підприємства.

Дослідження літературних джерел довело, що фінансова безпека підприємства розглядається у ракурсі чотирьох основних підходів:

- 1) організаційно-структурного – як складової економічної безпеки;
- 2) ресурсно-функціонального – як стану захищеності інтересів підприємства;

- 3) статичного щодо оцінки фінансового стану підприємства – як стану ефективного використання ресурсів підприємства з метою його стабільного функціонування;

- 4) динамічного – підхід із застосуванням індексних показників, використання яких дозволяє оцінити динаміку (напрям) розвитку підприємства в тому випадку, якщо фінансову безпеку підприємства пов'язують із реалізацією його фінансової стратегії [1, С. 94].

Підсумовуючи погляди науковців на суть фінансової безпеки можна зробити висновок, що, по-перше, не викликає сумніву організаційно-структурний підхід до визначення фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства; по-друге, три інших підходи розглядають фінансову безпеку або як певний фінансовий стан підприємства, або як динамічний і сталий його розвиток. Слід зазначити, що автори таким чином або приділяють увагу окремим аспектам цієї дефініції, або намагаються відобразити якомога більше її сутнісних характеристик. Найбільш повне визначення надано І.О. Бланком, який розглядає фінансову безпеку як комплексну систему з певним набором основних характеристик [2].

Узагальнення існуючих наукових підходів дозволило визначити фінансову безпеку підприємства як складову економічної безпеки, яка відображається через систему критеріїв і динамічних показників його стану, що дозволяє підтримувати фінансову стабільність у поточній та стратегічній перспективі, а також ступінь захищеності фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин за рахунок ефективного

використання економічного потенціалу підприємства з метою протистояння зовнішнім і внутрішнім загрозам, як реальним, так і потенційним.

Досягти фінансової безпеки суб'єкти підприємництва можуть у разі реалізації певних комплексів завдань, основною стратегічною метою яких має бути забезпечення формування оптимального розміру фінансових ресурсів та їх ефективного використання (див. рис.).

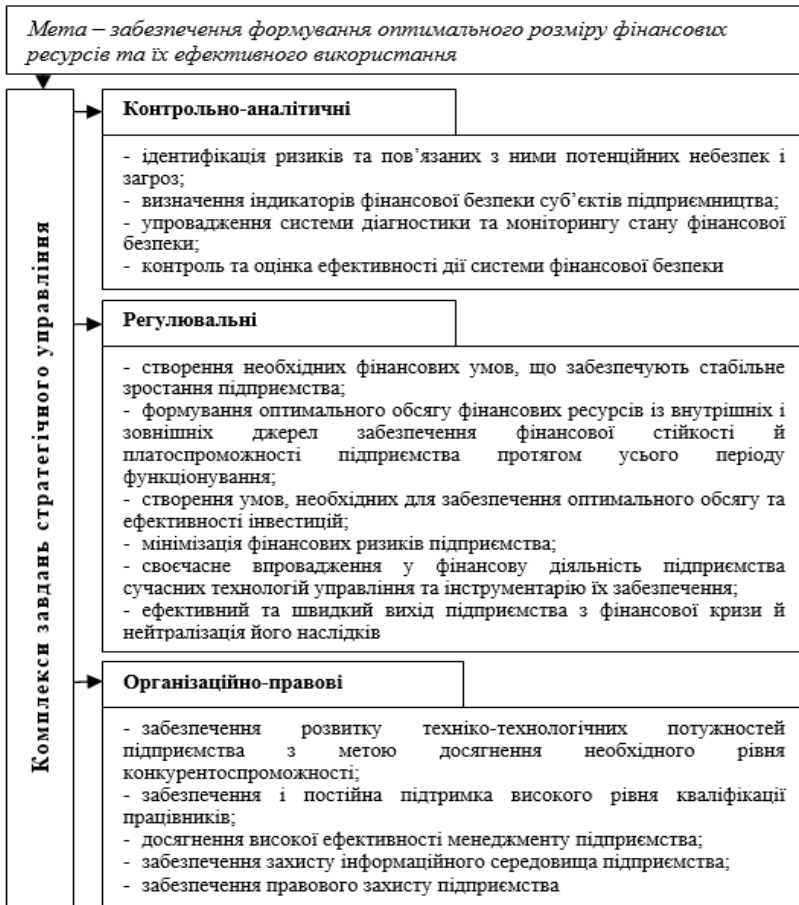

Рисунок – Комплекси завдань щодо запобіганням загрозам фінансовій безпеці підприємства

Слід зазначити, що такий підхід акцентує увагу лише на особливостях фінансово-господарської діяльності підприємств на

мікрорівні, що не відображає взаємозв'язку фінансової безпеки з економічною безпекою підприємства та фінансовою безпекою країни, за рахунок чого втрачається комплексність підходу.

На нашу думку, до розуміння фінансової безпеки підприємства слід підходити комплексно, відзначаючи подвійну роль фінансової системи підприємства, ураховуючи той факт, що вона є сукупністю умов і чинників, які характеризують поточний стан його фінансової діяльності, стабільність, стійкість і поступовість розвитку.

Одночасно фінансова безпека на рівні підприємства є складовою фінансової безпеки країни і виступає, з одного боку, як ступінь інтеграції фінансової системи підприємства в національну фінансово-кредитну сферу; з іншого – певною мірою як незалежність фінансової системи підприємства від фінансово-кредитної сфери країни, що характерно для ринкового середовища.

Інформаційні джерела:

1. Krutova A., Stavarskaya T., Shevchuk I. The problems of the enterprises' financial security // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. – Харків : ХДУХТ, 2015. – Вип. 1 (21). – С. 92-105

2. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга; Ника-Центр, 2004. – 784 с.

УДК 330.322:338

С.В. Черкасова, д-р. екон. наук, проф. (*ЛТЕУ, Львів*)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ НЕБАНКІВСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТИТОРІВ В УКРАЇНІ

Модель економічного розвитку, що реалізована в нашій країні, визначає структуру фінансової системи та склад її фінансових інститутів. Економічний розвиток безумовно вимагає й адекватного удосконалення фінансових відносин в країні. В Україні ринкові трансформації призвели до формування й розвитку системи фінансових інститутів. До складу цієї системи входять і небанківські фінансові установи, що є інституційними інвесторами. У цьому наочно проявляються взаємозв'язки розвитку економічної і фінансової систем, адже тільки ефективне функціонування фінансових інститутів спроможне забезпечити вітчизняну економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів.

Небанківські фінансові установи, які мають статус